

УДК 316.7

Володимир Анатолійович УРБАН,

курсант 1 курсу факультету №1

Харківського національного університету внутрішніх справ

СУСПІЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ МУЗЕЇВ

Протягом всього часу свого існування людство намагалося залишати по собі кращі історико-культурні пам'ятки, які у свою чергу давали б новим поколінням інформацію про їхнє минуле та чітке уявлення про те, як функціонувало суспільство багато років тому. Спираючись на вище сказане, не можна не взяти до уваги таку суспільно корисну установу, як музей. Музей у сучасному розумінні – це науково-дослідницький та освітньо-культурний заклад, який призначений для збереження, вивчення та демонстрації пам'яток історії та культури людства. Важливою місією музеїв є також реконструкція того часу, пам'ятки якого зберігаються у відповідному відділу або фонді музею. Наприклад, у Берліні, на Музейному острові «Vode Museum» сконструйовано експозицію, яка відображає прагнення Пруссії, історичного попередника Німеччини, створити могутню Германську імперію.

Пальма першості у процесі створення музеїв належить стародавній Месопотамії, державні чиновники якої першими почали колекціонувати предмети тогочасної культури, задля того щоб передавати збережені артефакти наступним поколінням. Звісно ці «музеї» не були схожі на сучасні, які радують очі поціновувачів пам'яток природи, духовної та матеріальної спадщини нашої планети Земля. Вони, у сьогоденні розумінні, більше нагадували бібліотеки, аніж музеї, так як зберігали наукові та літературні тексти, написані клинописом на глиняних табличках.

Найбільшою з таких «бібліотек-музеїв» була бібліотека Ашшурбанапала заснована у VII ст. до н.е., сховище якої нараховувало близько 30 тисяч клинописних таблиць.

Часи Античності також надають нам уявлення про те, як виглядали музеї у той час. Музейонами, або ж музеями у Давній Греції називались певні вівтарі для жертвних приношень музам, яких греки вважали божественними покровительками наук і мистецтв. Такі ж вівтарі музам-покровителькам знаходилися у школах філософії Платона «Академії» й Аристотеля – «Лікеї». Їх використовували для проведення обрядів на честь муз-покровительок.

У самих давньогрецьких святилищах і на їхніх околицях розміщувались статуї богів та богинь, виконані скульпторами тих часів. До загальновізаного пантеону давньогрецьких богів, яким поклонялися в усіх полісах можна віднести Зевса, Афіну, Ареса, Афродіту, Гермеса, Аполлона, Діоніса. До усіх цих святилищ-музеїв греки приносили дари, які присвячувалися богам на честь отриманої над ворогами перемоги, з надією того, що боги їх зцілять, чи задовільнять будь-яке бажання. Саме із цих жертвоприношень жреці створювали перші колекції експонатів, які зберігалися в храмах, скарбницях, святилищах. Саме у Стародавній Греції вперше постало питання охорони культурних здобутків. Спеціальні храмові служителі зберігали, охороняли та вели облік цих пам'яток.

Сучасні музейні заклади обіймають важливу роль у процесі формування національно-культурної ідентичності та історичної пам'яті: створюються різноманітні транскультурні музеї, використовуються новітні цифрові технології для створення експозиції. У другій половині ХХ ст. у багатьох країнах Європи відкриваються музеї пам'яті Голокосту, у післявоєнних музеях значну кількість експозицій виставлено з метою висвітлення трагічної долі єврейства в роки Другої світової війни.

Світова пандемія 2020 року на COVID-19 відкрила новий етап в історичному розвитку музейної справи. У короткий час не тільки потужні музеї-гіганти такі як Лувр (Франція), Прадо (Іспанія), а й невеликі регіональні музеї різних куточків світу започаткували

віртуальні екскурсії своїми залами. Тим самим світові музеї реалізували право громадян на вільний та рівний доступ до культурної спадщини, підтримали населення у нелегкі часи самоізоляції. Багатотисячні відвідування віртуальних музейних екскурсій свідчить що намагання відвідувачів з усіх куточків світу задовольнити свої естетичні й інтелектуальні потреби навіть у складних соціально-економічних умовах. Підтримка доступу до таких «інтернет-музеїв» є одним із засобів боротьби з декультурацією – незацікавленість у пізнанні світових культурних й історичних здобутків.

Окремої уваги заслуговує музейний туризм який займає один з найважливіших секторів економіки ЄС, оскільки близько 50% світового ринку такого типу послуг припадає на країни Європейського Союзу. Задля збільшення прибутку та кращої організації такого типу культурного туризму музеї деяких країн об'єднуються в музейні асоціації з метою зниження витрат для показу та зберігання музейних експонатів.

Людство завжди ставило перед собою питання: «а що ж було раніше?», а музеї завжди знаходили відповідь на це запитання. За своїм профілем сучасні музеї поділяються на історичні, археологічні, краєзнавчі, природничі, мистецькі, літературні. Всі вони створені для збереження і демонстрації комплексів пам'яток які відносяться до певного типу культурно-історичних надбань людства. Людей завжди цікавить їхня історія та культура. На підтвердження цих слів можна навести статистичні дані Лувру який кожного року відвідує понад 8000000 відвідувачів, а музей Ватикану близько 6000000 відвідувачів. Це демонструє яке важливе місце у культурному житті суспільства займають музеї. Люди щодня відтворюють, записують, а саме головне аналізують суспільну історію – тому що, тільки вивчаючи та аналізуючи своє минуле буття, людство може рухатися вперед. Недарма між людьми існує такий вислів: «Історія – це свідок часу, вчителька життя». Тому ми повинні зберігати надбання минулих поколінь.

Одержано 30.10.2020

УДК 37.035.6

Олена Іванівна ФЕДОРЕНКО,

*доктор педагогічних наук, професор,
начальник кафедри педагогіки та психології факультету №3
Харківського національного університету внутрішніх справ;*

Віталій Олегович НАЙДА,

*слухач магістратури 1 курсу факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ*

ДО ПИТАННЯ ПРО ВИХОВАННЯ КУРСАНТІВ (СЛУХАЧІВ) ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ

В умовах кризи інституту сім'ї в Україні, недостатності виховного впливу на учнів в закладах середньої освіти, послаблення впливу релігійної віри у раціоналізованому середовищі спостерігається зниження ефективності цілеспрямованих впливів у вихованні молодого покоління.

У сучасному суспільстві встановилася система цінностей «споживацтва», тобто вираження людських почуттів вимірюється товарами, а соціальні мережі та Інтернет значають захоплення молодого покоління, замінюють живе спілкування, формують переконання та установки. У той же час, переживають певний занепад онтологічні цінності, тобто добро (любов), істина, краса (зовнішня та внутрішня) людини.

Заклади вищої освіти МВС України (далі – ЗВО МВС України) здійснюють підготовку майбутніх офіцерів поліції на засадах органічного поєднання освітнього та